

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Nummer & Titel	IB 2024/57 Bijkomende elementen van afhankelijkheid en 8 EVRM
Kenmerk (digijust)	5817070
Hoofdtak	Asiel / Regulier
InformIND Thema	Vc B7/3.8 Familie of gezinsleven art. 8 EVRM
Relatie met	IB 2022/80
Geldig vanaf	05-10-2024
Geldig tot en met	05-04-2025

1. Aanleiding

De Afdeling heeft op 27 maart 2024 uitspraak gedaan in 3 zaken¹ waarin meerderjarige referenten gezinshereniging in het kader van artikel 8 EVRM aanvragen voor hun alleenstaande moeders.

In dit informatiebericht wordt nader ingegaan op de gevolgen van de uitspraken voor de beoordeling van 8 EVRM aanvragen, in het bijzonder de toepassing van bijkomende elementen van afhankelijkheid. Dit IB ziet op het familieleven tussen meerderjarigen buiten het kerngezin (uitgezonderd jongvolwassenen). Dit informatiebericht vervangt [IB 2022/80](#).

2. Verwachting

Het streven is om de inhoud van dit informatiebericht op termijn te verwerken in een aangepaste versie van de WI Richtlijnen voor de toepassing van artikel 8 EVRM.

3. Inhoud/Toelichting

Bijkomende elementen van afhankelijkheid ('bijkomende elementen')

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: EHRM) heeft in verschillende uitspraken overwogen dat relaties tussen volwassen familieleden onder de bescherming van artikel 8 van het EVRM kunnen vallen, als de banden tussen hen "further elements of dependency, involving more than the normal emotional ties" bevatten. Volgens het EHRM bestaat familieleven in de zin van artikel 8, eerste lid, van het EVRM tussen leden buiten het kerngezin zoals meerderjarige kinderen (niet jongvolwassenen) en ouderen, als er tussen hen *bijkomende elementen van afhankelijkheid* bestaan die de gebruikelijke emotionele banden overstijgen. Dit is de Nederlandse vertaling van 'further elements of dependency'. Het gaat er namelijk om of er sprake is van een op basis van objectieve of objectiveerbare feiten en omstandigheden vast te stellen afhankelijkheid tussen de betrokken volwassen familieleden, die uitstijgt boven de gebruikelijke afhankelijkheid. Om verwarring te voorkomen, zal de IND vanaf nu in navolging van de Afdeling niet meer spreken van MTNET ('more than the normal emotional ties') maar van bijkomende elementen van afhankelijkheid.

¹ [ECLI:NL:RVS:2024:1187](#), [ECLI:NL:RVS:2024:1188](#) en [ECLI:NL:RVS:2024:1189](#).

4. Hoe te handelen

Beoordeling van bijkomende elementen

Aan de hand van diverse elementen moet worden beoordeeld of sprake is van bijkomende elementen van afhankelijkheid tussen betrokkene en referent. Het maakt daarbij niet uit wie van wie afhankelijk is. Maak per element duidelijk hoe dit in het geheel is meegewogen. Die elementen zijn:

- samenwoning
- de mate van financiële afhankelijkheid
- de mate van materiële (praktische) afhankelijkheid
- de gezondheid van betrokkene
- de banden met het land van herkomst
- (indien van toepassing) overige aangevoerde omstandigheden waaruit volgens referent en/of betrokkene bijkomende elementen van afhankelijkheid blijken

Geen van deze factoren is op zichzelf voldoende om aan te nemen dat er sprake is van bijkomende elementen van afhankelijkheid. Het moet gaan om een combinatie van deze factoren. In de praktijk ziet de toets er als volgt uit:

1. Onderzoek of aannemelijk is gemaakt dat betrokkene daadwerkelijk afhankelijk is van hulp en zonder hulp niet in staat is om zelfstandig te kunnen functioneren.
2. Beoordeel daarna of betrokkene afhankelijk is van de referent alleen, of dat er ook alternatieven zijn zoals familie of derden. Ook moet duidelijk zijn waar deze zorg uit bestaat. Is dat financiële hulp? Of ook materiële en praktische zorg? En kan deze zorg op afstand worden verleend? Hierbij is het van belang of de referent samenwoont met betrokkene, of dat ze voorheen hebben samengewoond. Daarnaast worden ook de banden met het land van herkomst meegenomen.

Samenwoning

Bij de vraag of referent en betrokkene hebben samengewoond, is het van belang om te kijken naar de situatie nu en de situatie voor vertrek van referent uit het land van herkomst. Hoe lang hebben betrokkene en referent samengewoond in het land van herkomst? Bedenk dat bijkomende elementen van afhankelijkheid in beginsel niet pas kunnen ontstaan als de referent al in Nederland is: het is moeilijk denkbaar dat bijkomende elementen van afhankelijkheid op afstand kunnen ontstaan. Bekijk ook wat de reden van de samenwoning in het land van herkomst was. Het is bijvoorbeeld denkbaar dat het in het land van herkomst heel normaal is om een of beide ouders in huis te hebben of te nemen wanneer zij op leeftijd zijn. In dat geval weegt het feit dat er is samengewoond minder zwaar om bijkomende elementen van afhankelijkheid aan te nemen. Houd ook rekening met het feit hoe lang referent en betrokkene gescheiden zijn geweest voor het indienen van de aanvraag en wat de reden van de scheiding was. Hoe langer betrokkenen hebben samengewoond in het land van herkomst, hoe sneller dit als bijkomend element van afhankelijkheid kan worden aangenomen. Omgekeerd geldt ook: hoe langer men gescheiden woont, hoe minder snel de samenwoning als bijkomend element van afhankelijkheid wordt aangenomen.

De mate van financiële afhankelijkheid

Het komt vaak voor dat de referent (in enige mate) financiële steun biedt aan betrokkene. Daarbij geldt: hoe meer de financiële steun aan de referent in diens levensbehoeften voorziet, hoe groter de afhankelijkheid. Echter, financiële steun kan ook op afstand en door anderen dan de referent worden gegeven. Belangrijk is

daarom evenzeer of betrokkene voor deze financiële ondersteuning bij de referent moet wonen of op afstand kan worden onderhouden dan wel terecht kan bij anderen voor financiële steun. Houd daarbij ook rekening met de beschikbare (sociale) voorzieningen in het land van herkomst. Waarom zijn deze wel voldoende voor andere personen die in het land van herkomst verblijven maar niet voor betrokkene? Zijn er daarnaast nog andere gezinsleden die een bijdrage leveren?

De mate van materiële (praktische) afhankelijkheid

Stel in dit geval de volgende vraag: is betrokkene daadwerkelijk afhankelijk van hulp en is betrokkene zonder hulp niet in staat om zelfstandig te kunnen functioneren? Of is het vooral praktisch dat referent aan betrokkene hulp biedt of andersom? Belangrijk in dit verband is ook om te kijken naar de oorzaak van de afhankelijkheid. Komt deze door gedeelde (traumatische) ervaringen, een medische of psychische noodzaak of een samenspel van factoren. Ook de exclusieve afhankelijkheid is een onderdeel van deze beoordeling. Zijn er toegankelijke zorgalternatieven in het land van herkomst? Denk bijvoorbeeld aan de aanwezigheid van een verzorgingstehuis danwel hulp van andere familieleden, een sociaal netwerk of hulp die zou kunnen worden ingehuurd in het land van herkomst.

De gezondheid van betrokkene

Het komt vaak voor dat betrokkene medische klachten heeft en om die reden hulpbehoevend is. Wat is precies de medische situatie van betrokkene? Medische klachten die voorzienbaar zijn, zoals ouderdomsklachten, wegen in de regel minder zwaar dan klachten die plotseling zijn ontstaan. Betreft het een ziekte of klacht waarbij referent de enige is die de zorg zou kunnen verlenen? Hoe exclusiever betrokkene afhankelijk is van de referent, hoe sneller dit als bijkomend element van afhankelijkheid kan worden aangenomen. Is er – in het geval betrokkene al in Nederland verblijft – een medisch advies opgesteld door het BMA? Zo ja, betrek de informatie over de beschikbaarheid van de medische zorg in het land van herkomst uit het advies in je beoordeling. Houd ook rekening met het feit of deze zorg toegankelijk is voor betrokkene.

De banden met het land van herkomst

Ten slotte worden ook de banden van betrokkene met het land van herkomst meegenomen in de beoordeling. Daarbij geldt dat wordt aangenomen dat hoe langer betrokkene in het land van herkomst woont, hoe minder snel bijkomende elementen van afhankelijkheid worden aangenomen. Lang verblijf in het land van herkomst impliceert in de regel namelijk nauwe banden met het land van herkomst, worteling, het hebben van een sociaal netwerk, als ook bekendheid met en toegankelijkheid tot de (sociale) voorzieningen. Met andere woorden, betrokkene zal bij bijvoorbeeld het krijgen van medische klachten sneller kunnen terugvallen op het eigen netwerk of de voorzieningen daar en dus minder snel afhankelijk worden van de referent in Nederland.

Overige aangevoerde omstandigheden

Naast feiten en omstandigheden die in het kader van bovenstaande elementen worden beoordeeld, worden soms ook andere omstandigheden aangevoerd. Als deze omstandigheden verband houden met het uit te oefenen familieleven dan worden deze ook betrokken bij de beoordeling van de bijkomende elementen van afhankelijkheid. Let wel op, want niet alle omstandigheden houden verband met het uit te oefenen familieleven. De omstandigheid bijvoorbeeld dat betrokkene woont in een land waar ook een oorlog is, hoeft niet te betekenen dat hij daarom afhankelijk is van zijn referent in Nederland. Dit geldt evenmin in de situatie waarin betrokkene een medische behandeling nodig heeft terwijl deze niet beschikbaar is in diens land van herkomst maar wel in Nederland. Deze omstandigheid staat in beginsel los van

de vraag of er tussen betrokkene en referent bijkomende elementen van afhankelijkheid bestaan. Het is aan betrokkene om aannemelijk te maken dat er een verband is tussen de aangedragen omstandigheden en het te beschermen familieleven.

Let op: Je hoeft enkel een belangenafweging in de zin van artikel 8 EVRM te maken, wanneer je hebt geconcludeerd dat er sprake is van bijkomende elementen van afhankelijkheid en dus van familieleven als bedoeld in artikel 8 EVRM. In de WI 2020/16 wordt aangegeven hoe de belangen van de Nederlandse Staat tegenover de belangen van de vreemdeling moeten worden afgewogen.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met DMB, JZST, RVN en A&B.